

Jord- och skogsbruksutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om stödjande av landsbygdens utveckling

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (RP 195/2016 rd): Ärendet har remitterats till jord- och skogsbruksutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Juuso Kalliokoski, jord- och skogsbruksministeriet
- landsbygdsöverinspektör Marianne Selkäinaho, jord- och skogsbruksministeriet
- konsultativ tjänsteman Sanna Sihvola, jord- och skogsbruksministeriet
- regeringssekreterare Jarno Virta, jord- och skogsbruksministeriet
- överinspektör Markus Lounela, Landsbygdsverket
- Eija Äärilä, Norra Savolax närings-, trafik- och miljöcentralen
- utvecklingschef Ari Enroth, ProAgria Keskusten Liitto ry.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- arbets- och näringsministeriet
- Finlands Kommunförbund
- Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (28/2014). Ändringarna hänför sig till de pilotprojekt som avses i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020. Genom de föreslagna ändringarna blir det möjligt att bevilja stöd till utvecklingsprojekt för investeringar som hänför sig till pilotprojekt och som till sin karaktär inte är allmännyttiga. Ändringarna överensstämmer med landsbygdsprogrammet och är viktiga med tanke på det praktiska genomförandet av pilotprojekten. Pilotprojekten är projekt där avsikten är att stödja nya produkter, metoder, processer och tekniker inom jord- och skogsbruket och i små företag på landsbygden samt ge aktörerna möjlighet att testa en ny verksamhet eller produkt under verkliga förhållanden.

Betänkande JsUB 19/2016 rd

I lagen föreslås dessutom vissa preciseringar och korrigeringar av mindre betydelse.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2017.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Med hänvisning till propositionsmotiven konstaterar utskottet att ”M16 – Samarbete” är en av åtgärderna i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020 (nedan landsbygdsprogrammet). Bestämmelser om samarbete som åtgärd ingår i artikel 35 i den så kallade landsbygdsförordningen (nr 1305/2013). Med samarbete avses åtgärder som oberoende av bransch understöder skapandet av nya samarbetsprojekt som är betydelsefulla för landsbygdsutvecklingen och alla fokusområden inom programmet, genomförandet av samarbetsgruppernas utvecklingsprojekt och den verksamhet som innovationsgrupperna för landsbygden bedriver i syfte att utveckla och introducera innovationer inom jord- och skogsbruket. Med åtgärden understöds utvecklingsprojekt som genomförs gemensamt av sådana företag (inklusive lantgårdar), skogsägare, marknadsaktörer, forskningsinstitutioner, experter, universitet, högskolor och andra utvecklingsorganisationer som är relevanta med tanke på programmets mål. Genom dem främjas forskning inriktad på praktisk tillämpning, produktutveckling, förberedelser och introduktion av innovationer, kvalitet, logistik och kostnadseffektivitet. Med åtgärden effektiviserar man också produktionsprocesser och marknadens funktion bland annat genom att utöka sakkunskapen, det internationella samarbetet och olika slag av sektorsövergripande samarbete.

Samarbetet kan enligt artikel 35.2 a i landsbygdsförordningen särskilt avse så kallade pilotprojekt. Pilotprojekten är projekt där avsikten är att testa och stödja nya produkter, metoder, processer och tekniker i jordbruket, livsmedelsbranschen, skogsbruket och i små företag på landsbygden samt att ge aktörerna möjlighet att testa en ny verksamhet eller produkt under verkliga förhållanden. Med hjälp av pilotprojekt är det bland annat möjligt att pröva hur en ny innovativ lösning fungerar och utvärdera nyttan. Det kan till exempel vara fråga om att pröva hur ett nytt redskap exempelvis för odling, sortering eller lagring fungerar i praktiken och som kommersiell produkt. Syftet med att stödja pilotprojekt är att reformera olika branscher på landsbygden och att öka och förbättra miljöhänsyn, produktivitet och lönsamhet inom jord- och skogsbruket. Avsikten är därmed inte att stödja kommersiell verksamhet, utan att genomföra försöksprojekt.

Utskottet konstaterar att syftet med propositionen är att i överensstämmelse med landsbygdsprogrammets mål förbättra förutsättningarna för mottagare av stöd för utvecklingsprojekt att genomföra innovativa projekt som reformerar företagsverksamheten på landsbygden. I detta syfte ändras lagen i fråga om pilotprojekt i enlighet med landsbygdsprogrammet, och därmed kan pilotprojekt bättre genomföras i överensstämmelse med programmets syfte. I lagen föreslås dessutom vissa preciseringar och korrigeringar av mindre betydelse.

Med hänvisning till propositionsmotiven betonar utskottet att det för att potentialen inom bioekonomin ska kunna omvandlas till företagsekonomisk verksamhet, krävs ett nytt slags samarbete inom och mellan primärproduktionen inom jord- och skogsbruket och värdekedjorna, snabbare tillämpning av forskningsrön och sektorsövergripande utvecklingsarbete. Åtgärden ”M16 – Samarbete” i landsbygdsprogrammet och de pilotprojekt som ingår i den främjar måluppfyllelsen.

Betänkande JsUB 19/2016 rd

Ändringarna i propositionen ger möjligheter att använda åtgärderna i programmet för att utveckla landsbygden för mer konkreta företagatorienterade pilotprojekt. Pilotprojekten och investeringarna måste användas för att skapa nya möjligheter, särskilt för företag som arbetar med primärproduktion att utveckla sin verksamhet och förbättra sin lönsamhet.

Utskottet anser det absolut nödvändigt att villkoren för stödsystemet enligt landsbygdsprogrammet genom nationella avgöranden görs så enkla som möjligt, vilket bidrar till att minimera stöd-sökandenas administrativa börda. Med bestämmelser på lägre nivå bör detaljerna kring stödför-farandet definieras så att myndighetsförfarandet blir smidigt och byråkrati undviks. Att bestäm-melserna är enkla och smidiga att verkställa bör säkerställas i alla avseenden. Förvaltningen bör särskilt beakta detta i anvisningar och utbildning. Dessutom är det nödvändigt med heltäckande och tydlig information om nya villkor och förfaranden kring stöden.

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med anmärkningarna ovan.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Jord- och skogsbruksutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 195/2016 rd utan ändringar.

Helsingfors 1.12.2016

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Jari Leppä cent
vice ordförande Reijo Hongisto saf
medlem Markku Eestilä saml
medlem Pertti Hakanen cent
medlem Teuvo Hakkarainen saf
medlem Lasse Hautala cent
medlem Johanna Karimäki gröna
medlem Jukka Kopra saml
medlem Kari Kulmala saf
medlem Jari Myllykoski vänst
medlem Harry Wallin sd
medlem Peter Östman kd
ersättare Eero Suutari saml.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.